

گفت‌وگو با دکتر روح‌الله دهقانی فیروزآبادی؛ مدیر اجرایی و معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور:

حل مسائل کشور با کاربردی کردن علوم انسانی

جشنواره فارابی؛ ابتکاری که برای علوم انسانی ما الزامی بود

کجا می‌بینید؟

ممکن است این‌گونه به نظر برسد که این تعداد جشنواره موازی لازم نیست و شاید در سیاستگذاری کلان به این نتیجه رسیدند که تعداد جشنواره‌های متعدد را تجمیع کنند. اما به نظر من اگر قرار بر این باشد که تعداد جشنواره‌ها را کاهش دهیم، نظر من این است که فارابی یکی از جشنواره‌های ضروری است. بویژه سیاستگذاری‌های اخیر برای جشنواره فارابی بیشتر در حوزه پژوهش‌های علوم انسانی بوده و فقط شامل کتاب نمی‌شود و بیشتر پژوهش‌ها را مدنظر قرار داده است. می‌توان بخشی از پژوهش‌ها را به سمت پژوهش‌های کاربردی و مسأله‌محور سوق دهیم. در حوزه پژوهش‌های نوآورانه علوم انسانی، جشنواره فارابی جایگاه مناسبی دارد ولی قاعدتاً قابل ارتقا است. اینکه سازگاری وجود داشته باشد که کارهای پژوهشی را مورد ارزیابی قرار دهد، فی‌نفسه این سازکارمنجر به ارتقای علوم انسانی خواهد شد. البته بخش بین‌المللی جشنواره فارابی را باید بیشتر تقویت و تأکید کرد تا اندیشمندان بیشتری آثار خود را برای ارزیابی به جشنواره فارابی بفرستند.

چگونه می‌توان به مرور، جشنواره فارابی را از منطقه خاورمیانه به سمت دانشگاه‌های سراسر جهان و پژوهشکده‌ها و مؤسسه‌های علمی جهانی سوق داد؟ یکی از راه‌ها این است که آثار برجسته پژوهشگران

● گفت و گو

علوم انسانی، مهمترین عنصر تمدنی انسجام‌ساز است. به همین علت برای جوامع، مؤلفه‌ای بسیار ضروری و حیاتی محسوب می‌شود. علوم انسانی به مثابه راهبر و مغزافزار جامعه، نقش ممتاز و منحصر به فردی در پیشرفت همه جانبه کشور دارد و در همین راستا از دهه‌های قبل و بویژه با پیروزی انقلاب اسلامی، ضرورت سرمایه‌گذاری جدی و همه جانبه در جهت تحول و ارتقای این علوم در دانشگاه‌ها، همواره مورد تأکید و اصرار نخبگان کشور بوده است. در همین راستا، با روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، مدیر اجرایی و معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور درباره ویژگی‌ها و مسیر آینده جشنواره فارابی گفت‌وگو کرده‌ایم. او معتقد است: جشنواره فارابی از ابتکاراتی بوده که در فضای علوم انسانی ما الزامی بود تا معیارهای علمی و پژوهشی تقویت شود و واقعاً اعتبار جشنواره به آثاری است که برگزیده می‌شود. گفتنی است چهاردهمین دوره جشنواره بین‌المللی فارابی ۱۹ تیرماه ۱۴۰۲ در مرکز همایش‌های صدا و سیما برگزار می‌شود.

در طول ادوار گذشته تلاش بر ارتقای جشنواره بوده است. به اعتقاد من، در کنار کارهای پژوهشی محض و تولید معرفت، حوزه‌های علمی - کاربردی هم باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد و پژوهش‌ها را به طرف مسأله‌محوری و حل مشکلات جامعه سوق داد. به نظر من جشنواره در حوزه علوم انسانی گام مثبتی بوده است.

جایگاه و قابلیت جشنواره فارابی را در قیاس با سایر جشنواره‌های علمی در حوزه علوم انسانی چگونه ارزیابی می‌کنید؟ در حال حاضر چندین جشنواره با موضوع کتاب وجود دارد؛ اما جشنواره فارابی را در قیاس با سایر جشنواره‌ها

جشنواره فارابی چقدر می‌تواند در ایجاد تحول بنیادین در علوم انسانی و تولید علم نقش ایفا کند؟ نه اینکه الزاماً این تحول را به تنهایی به دوش بکشد اما آیا می‌تواند نقشی داشته باشد؟

جشنواره فارابی یکی از سازکارهایی است که می‌تواند باعث تحول در حوزه علوم انسانی شود. یکی از سازکارهای تحول علمی عرضه آثار علمی و به دآوری گذاشتن این آثار توسط اندیشمندان است. جشنواره فارابی منجر به دیده شدن کارهای شاخص و ایجاد انگیزه برای دانشمندان و پژوهشگران و تولید آثار شاخص در علوم انسانی می‌شود. برگزاری جشنواره فارابی در برانگیختن پژوهش‌های علوم انسانی مؤثر بوده است. البته این مهم می‌تواند ارتقا یابد و

جشنواره فارابی می‌تواند به کاربردی شدن علوم انسانی کمک کند. البته نمی‌شود و نباید انتظار داشت که همه بار محور شدن علوم انسانی در جامعه را از جشنواره فارابی درخواست کنیم. روح حاکم بر پژوهش‌های علوم انسانی در کشور باید به سمت مسأله محور شدن برود و البته جشنواره فارابی هم می‌تواند سهم خود را در این بین ایفا کند